

2012

B.A./B.Sc. (General) First Semester

History

Paper: History of India upto 1200 A.D.

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. 1 which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Attempt any nine of the following in about 25-30 words each:-

- Write down the two works of Kalidasa.
- Give two historical importances of coins.
- Name the four states of Modern India where centres of Indus valley Civilization have been found.
- When was Indus valley civilization discovered?
- Which two Epics mention the events from 1000 BC to 700 BC?
- What was meant by the 'Daweej' and which three casts were placed under this category?
- Whose son was Ajatshatru and what was the name of his capital?
- Name the first and last Tirthankara of Jainism.
- What was district called in Mauryan administration?
- Write the reign of Kanishka.
- How high is the iron pillar and where is it?
- Who had established vardhana dynasty?
- Who was the Vice-Chancellor of Nalanda University?
- What was the reign period of Pulkeshin-II?
- Which famous temple was constructed by Krishna-I of Rashtrakuta dynasty?

(9×2)

UNIT - I

- Discuss the social, economic and religious life of Harappan Civilization. (18)
- Examine the political and economic life of the Vedic Period. (18)

UNIT - II

- Elaborate the life and teachings of Lord Buddha. (18)
- Describe Ashoka's Dhamma. (18)

UNIT - III

- Give the details of the social and economic life during the Gupta period. (18)
- Discuss the administration of Rashtrakutas. (18)

UNIT - IV

- Write the administration of Cholas. (18)
- On the outline map of India show the following historical places and also add explanatory note on any four:
Kalibangan, Bodhgaya, Kalinga, Ajanta, Varanasi (18)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਦੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਰਨ ਕਰੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

*_**_*

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੇਂਜਿਏ:-

- (ਕ) ਕਾਲਿਦਾਸ ਕੀ ਦੋ ਕ੍ਰਿਤੀਯੋ ਕੀ ਲਿਖਿਏ।
- (ਖ) ਸਿਕਕੇਂ ਕੇ ਦੋ ਐਵਿਹਾਸਿਕ ਸਹਨ੍ਯ ਬਰਾਏਏ।
- (ਗ) ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਕੇ ਤਿਨ ਚਾਰ ਰਾਜਯੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਰਾਏਏ ਜਹਾਂ ਸਿੰਧੂ ਧਾਟੀ ਸਮ੍ਯਤਾ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਪਾਏ ਗਏ ਹੈ।
- (ਘ) ਸਿੰਧੂ ਧਾਟੀ ਸਮ੍ਯਤਾ ਕੀ ਖੋਜ ਕੜ ਹੁੰ ਥੀ?
- (ਙ) ਕਿਨ ਦੋ ਸਹਾਕਾਯੋਂ ਮੇਂ ੧੦੦੦ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਸੇ ੭੦੦ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਕੀ ਬਟਨਾਓ ਕਾ ਉਲੇਖ ਹੈ?
- (ਚ) 'ਦਰੀਯ' ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਥਾ ਔਰ ਕਿਨ ਤੀਨ ਜਾਤੀਯੋ ਕੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਮੇਂ ਰਖਾ ਗਯਾ?
- (ਛ) ਅਜਾਤਸ਼ਤ੍ਰੁ ਕਿਸਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਥੇ ਔਰ ਉਨਕੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾ ਕਯਾ ਨਾਮ ਥਾ?
- (ਜ) ਜੈਨ ਧਰਮ ਕੇ ਪ੍ਰਥਮ ਔਰ ਅਤਿਮ ਧਰਮਕਰ ਕਾ ਨਾਮ ਬਰਾਏਏ।
- (ਝ) ਮੌਰਯ ਸ਼ਾਸਨ ਮੇਂ ਜਿਲੇ ਕੀ ਕਯਾ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਥਾ?
- (ਞ) ਕਨਿਸ਼ਕ ਕਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਲਿਖਿਏ।
- (ਟ) ਲੋਹੇ ਕਾ ਖੰਭਾ ਕਿਤਨਾ ਭੰਨਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਹੈ?
- (ਠ) ਵਰਧਨ ਵਸ਼ਾਂ ਕੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀ?
- (ਡ) ਨਾਲੰਦਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਯਾਲਯ ਕੇ ਕੁਲਪਤਿ ਕੌਨ ਥੇ?
- (ਢ) ਪੁਲਕੇਸ਼ਿਨ ਦਿਵੀਯ ਕਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਕਯਾ ਥਾ?
- (ਣ) ਗਾਫ਼ਕੂਟ ਵਸ਼ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਪ੍ਰਥਮ ਨੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਸਿਦ੍ਧ ਸਫਿਰ ਕਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਯਾ ਥਾ?

ਭਾਗ-1

2. ਫ਼ੌਜੀ ਸਮ੍ਯਤਾ ਕੇ ਸਾਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਔਰ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਕੀ ਚਰਨ ਕੀਜਿਏ।
3. ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਔਰ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਕਾ ਪਰੀਕ੍ਸ਼ਣ ਕਰੇ।

ਭਾਗ-2

4. ਮਹਾਵਾਨ ਬੁੱਧ ਕੇ ਜੀਵਨ ਔਰ ਸਿੱਖਿਆਓ ਕਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੇਂ ਵਰਨ ਕਰੇ।
5. ਅਸ਼ੋਕ ਕੇ ਧਰਮ ਕਾ ਵਰਨ ਕਰੇ।

ਭਾਗ-3

6. ਗੁਪਤਕਾਲ ਕੇ ਸਾਮਾਜਿਕ ਔਰ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਕਾ ਵਿਵਰਣ ਦੇਂਜਿਏ।
7. ਗਾਫ਼ਕੂਟੋ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੀ ਚਰਨ ਕੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-4

8. ਚੋਲੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਿਖਿਏ।
9. ਭਾਰਤ ਕੇ ਰੂਪਰੇਖਾ ਮਾਨਚਿਤ੍ਰ ਪਰ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਐਵਿਹਾਸਿਕ ਸਥਾਨੋਂ ਕੀ ਦਿਖਾਏਏ ਔਰ ਕਿਨ੍ਹੀ ਚਾਰ ਪਰ ਬ੍ਯਾਖਿਆਤਮਕ ਟਿੱਪਣੀਯੋ ਮੀ ਜੋਡਿਏ:-
ਕਾਲੀਬੰਗਾ, ਬੋਧਗਯਾ, ਕਲਿੰਗ, ਅਜੰਤਾ, ਵਾਸ਼ਿਸ਼ਟੀ।

*_**_*

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਿਖਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

*_**_*

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਦੇ ਉਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- (ੳ) ਕਾਲੀਦਾਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਅ) ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਦੋ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰੋਤ ਦੱਸੋ।
- (ੲ) ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ ਜਿੱਥੇ ਸਿੰਧੂ ਧਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।
- (ਮ) ਸਿੰਧੂ ਧਾਟੀ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਬੋਧ ਕਰੋ ਹੋਈ?
- (ਹ) ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਮਹਾਂਕਾਵਿ 1000ਬੀ.ਸੀ. ਤੋਂ 700ਬੀ.ਸੀ. ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ?
- (ਕ) 'ਦਰੀਯ' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਿੰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?
- (ਖ) ਅਜਾਤਸ਼ਤ੍ਰੁ ਕਿਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਸੀ?
- (ਗ) ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਤੀਰਥੰਕਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
- (ਘ) ਮੌਰੀਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ?
- (ਙ) ਕਨਿਸ਼ਕ ਦਾ ਰਾਜ ਲਿਖੋ।
- (ਚ) ਲੋਹੇ ਦਾ ਖੰਭ ਕਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?
- (ਛ) ਵਰਧਨ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ?
- (ਜ) ਨਾਲੰਦਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਦਾਇੰਸ ਚਾਂਸਲਰ ਕੌਣ ਸੀ?
- (ਝ) ਪੁਲਕੇਸ਼ਿਨ ੨ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਲ ਕੀ ਸੀ?
- (ਞ) ਗਾਸਟਰਕੂਟ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਪਹਿਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਫਿਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

ਭਾਗ-1

2. ਹੌਲੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
3. ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਮਹਾਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
5. ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

6. ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ।
7. ਗਾਸਟਰਕੂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-4

8. ਚੋਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
9. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਵੀ ਲਿਖੋ:-
ਕਾਲੀਬੰਗਾ, ਬੋਧਗਯਾ, ਕਲਿੰਗਾ, ਅਜੰਤਾ, ਵਾਸ਼ਿਸ਼ਟੀ।

*_**_*

